

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРВЪУЈВОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

БРОЈ 5 ПАРА

Стан Редакције и Администрације Космајска ул. бр. 22

Огласи се дају у Администрацији. Цена утврђена.

Неплаћена се писма не примају. — Рукописи се не враћају.

Писма, рукописе, новца и све остало што се односи на лист, слази власнику листа.

Цар на фронту

БУКУРЕШТ, 27 августа

Телеграфишу из Петрограда, да је руска војска под царевом командом отпочела офанзиву на целом фронту. Према сигурним вестима Немци евакуишу Ковно.

Једна Езопова басна

Софија, 23. авг. 1915.

Вреће се у Софији пење и сваким даном је стање замршенје. Данас се у Бугарској тек види, да је народ бугарски радио без главе. Бугарска је имала само викаче и лармаше као оне, што стоје пред комедијом, па вичу и привлаче свет, описујући још невиђена чуда и страшила, која се у комедији могу видети. Што се ко више дере и виче, тиме више привлачи свет. А кад свет плати и уђе у комедију, он види, да нема у њој ништа. При излазу добије још поклан, нотес од десет листова најгоре хартије и малу оловку, која се већ при зарезивању сва изломиле и спокојно иде својим путем и не мисли више на комедију, јер је видео, да је све то само комедија.

Тако је у Софији. Они од Аустро-Немца плаћени викачи дејали су се и говорили су народу: „Ми хоћемо ово, Бугари хоће ово! Бугарима су мучки отете бугарске земље. Бугарска је војска спремна, да пође свакога часа на Цариград, само нека нам се даду компензације и то осигуране, претходно окупиране! Бугарска је сила, која ће одлучити судбину европског рата и срећа ће бити по ону страну, која нам више даде. Ево нам Турска даје границу Енос-Мидију, ево нам Аустрија повраћа Добруду, Немачка нам даје Македонију и Арбанију до Драча, а оставља нам у изглед и пропаљу Србију до Ниша! Бугарски народ мора остварити снове Симеоновог царства! Што нам ви, Четворне Силе, нудите?!“ — Тако се деру ти викачи и заводе народ да их слу-

ша, да им верује и по њима да ради. Кад, од свега тога нема ништа, све је то на папиру, лаж и обмана. Многи у Софији тек сада виде, да је све то комедија, да ни Аустро-Немачка, ни Турска не могу им ништа дати, да је то само обећање, лудом рјдовање. Дошле су међутим Четворне Силе са стварном понудом, која би Бугарима могла отворити очи; место тога, Бугари остају они стари Бугари, ништа на њих не може да утиче; сав свој државни живот оснивају на лажи и превари. Претстављају се свету као мученици правде, које Срби прогоне, а они желе само правду и љубав. Овако држање Бугара може се сравнити са једном лепом Езоповом басном која гласи:

Једне предвечери узлети петао са својим кокошима на дрво да заночи. Кад однекуд дотрча тета лија, сва задувана и стаде под дрво. Пита је петао: „Море, тето, што си тако задувана?“

„Па зар ти ништа не знаш?“ одговори тета.

„Јок ја“, вели петао.

„Ево, ја долазим са збора — поче тета — све животиње су одржале збор, на коме су закључиле, да одсад ниједна неће другу давати, па се сви изљуби-смо. Сиђи и ти доле, да се брацки изљубимо.“ — А петао подиже главу и погледа на домаћинovu кућу.

„Куда гледаш то?“ Упита тета петао. „Гледам на домаћинovu кућу — вели петао — ево јуре наши домаћи пси амо, сигурно и они хоће да нам донесу ту радосну вест.“ Кад чу тета за псе, она стругну. „Куд бежиш, тето — ваче за њом петао — стави, бре,

да се изљубимо.“

„Остави ти то, незна шта је љубав. Ко је био лане пас, тај је и ове године.“ — одговори тета лија и замаче у гору.

Не желимо да Бугаре вређамо. Ово је само басна, — али Бугари су непоправиви.

Тарае Буљба

Рабош

Пре три дана удостојила ме посетом једна пријатељица, Олмах, још с врата, почела је да протестује што нисам ништа о женама писао. Морао сам јој дати реч да ћу ту грешку поправити. И лупајући јуче цео дан главу тражећи тему, док ми један колега не скрену пажњу за оглас штампан у Српским Новинама, и тиме ми у неколико олакшао труд. Оглас је веома интересантан и гласи:

„Моја законита жена Кристина, у времену мог бављења у војсци, одала се страстима пића и блуда, скитње и нерадне, и у таквом животу растурила је и упропаћивала имошину нашу. Продавала је стоку и покретност, и од туда добила 1500 динара, па све профердала лупујући по кафанама: у Крагујевцу, Свилајци, Ланову и Рачи. Чрез таквог живота и поступка, и што сам је на блуду затекао, отерао сам је од мене и куће моје 5 маја текуће године и не мислим више да је примим у кућу и за жену.“

Зло и наопако да су све оваке.

Аргус

Национална економија

После фурунција, који нам дају хлеб, долазе касани, који нам дају месо. До пре рата са касанима није било спора, као са фурунцијама, цена пијаце је доста одлучивала, а у исто доба пружала и могућност слободне конкуренције. Намиривање грађанства у месо било је спољно. Почетком овог рата, Београд, као једна од најглавнијих ратних зона, много је утицала војска на цену меса. Штогод је било сланине, или сувога меса, све је то узимано за војску, без обзира на цену и од тога доба почиње поскупљивање меса. Тако је морало да буде. Али после по-

вратка Београда из аустриских руку, бивало је понешто, што није морало бити. Од гога доба за нашу војску наступило је у извесном виду неки мир, стање неко, у коме су се војни лиферанти за месо могли мирно и спокојно кретати у својој дужности, којој је све на расположењу стајало. Међутим је извор њихове обвезе био, већим делом, београдска пијаца. Грађанске власти или нису смеле, или хтеле, или умеле, да упозоре војне власти на исцрпљивање београдске пијаце. Друго, аустриском инвазијом, Београд и његова околина врло су много оштећени животном намирницом у месо; саобраћај је доста отежан био и онда је сасвим природно било, да се београдска пијаца исцрпи, а тим црпљењем, да се и цене пењу, које су ланас, за наше прилике и наше стање, абнормалне, да сиротиња онемогућавају употребу меса. Власти су предузимале, што се предузети могло. Клање говеди је редуцирано, што је посве природна појава, после трогодишњег ратовања, у коме је стока играла видну улогу. Те стоке је понестало, а од многе и неправилне употребе ситне стоке: јагањаца и оваца и то је понестало. Цена је њихова енормна, да месо од те стоке београдско становништво не може употребљавати.

Остало је још свињско месо, а и оно је скочило, да га је за грађанство теško узимати. Узимају га, који су имућнији и они, који га морају узимати. У томе имаде доста кривине и код наших власти. Толико високе цене свињског меса не долазе из немаштине свиња, него из једне прсте шпекулације. Ако хоће наше власти, да познају ту неоправдану шпекулацију, која одржава висину пијачне цене, а она нека отиде до иза Седеревског ћерма до и иза Седам Кућа, тамо ће наћи кљун целога комплота те шпекулације, која држи у својим рукама живот хиљаде београдских становника.

Женски свет

Небројено је, у свету веза, које везују искрену љубав. Узвишеној љубави све на свету помаже. Прост свет каже, да је то случај или судбина, али наука знаде, да случаја и судбине у животу нема. Свако зашто има своје зато. Небројено су пута љубавне везе везиване посретством разних животиња.

Ево један пример, где су два брбљива папагаја везали срца двоје залубљених.

Жонкез, виши судија у Паризу, становао је у једној побочној и мирној улици, а имађаше јединицу кћер, деветнајестогодишњу Ану, вредно лепу и скромну девојку. Преко од њиховог стана становао је млади судија Далин. Сваког дана по неколико пута њихови се погледи сусреташе са прозора преко улице, и изгледаше да кроз ваздух пролеће нешто што би Далин хтео рећи Ани, а она опет, као да чује, што би њој мило било.

Једног дана дође у Жонкезов стан један торбаџија и понуди једног младог папагаја на продају. На Анину молбу Жонкез купи папагаја. Није прошло неколико дана, а папагај је јасно виком: „Кажи, чедо моје, да ли ме љубиш?“ Жонкез је уживао у кћерином задовољству, па је често и сам пред папагајем стајао. Али чим би Жонкез отишао од куће, Ана би отворила прозор, а папагај би се дерао: „Кажи, чедо моје, да ли ме љубиш“ и млади Далин је тада дуго и дуго стајао крај свога отвореног прозора.

Није прошло ни неколико дана, а из Далинове собе чу се други папагајев глас. Кад год је Анин папагај виком: „Кажи, чедо моје, да ли ме љубиш“ из Далинове собе чуо би се папагајев одговор: „Љубим те из дна срца, ти си мој живот.“

Једнога дана Далин остави врата на кавезу отворена, у том Анин папагај дрекну: „Кажи, чедо моје, да ли ме љубиш“, Далинов папагај полете гласу и улете у Анину собу и стаде на кавез, одговарајући: „Љубим те из дна срца, ти си мој живот!“

Далини је вабио свог папагаја, али се овај није хтео вратити; морао је сам Далини отићи по папагаја. Да је ко слушао, како ваздух кроз Анину мирисну собу дахори, он би у томе лахору, осим папагајевог крештања, чуо и тихе гласове залубљених душа: „Кажи, чедо моје, љубиш ли ме?“ — „Љубим те из дна срца, ти си мој живот!“

Шала

— Колико су вам стара деца, госпођа Протићка?

— Човек мора већ да се женира од њих.

Пред руском офанзивом

Цар се ставио на чело руских трупа

Петроград, 24. авг. Цар је узео главну команду над војском у своје руке. Досадашњи главнокомандујући, велики кнез Николај Николајевић наименован је за вице краља на Кавказу и главнокомандујућег кавкаских трупа.

Узимајући у своје руке врховну команду над трупама цар је упутио генералисиму великом кнезу Николају овај рескрипт:

У почетку рата виша разлочи спречили су ме да се одазовем своје душевном нагову, ставити се на чело моје војске, те сам вас са тога поставио за врховног команданта и суземне и поморске војске. Ваше Васочанство је пред очима целе Русије за време овога рата показало непоколебљиву храброст, која је испунила дубоким поверењем и жељама све руске грађане. Спас отаџбине која ми је Богом поверена, налаже ми данас, када је непријатељ продро у унутрашњост царевине, да предузмете врховну команду над активним трупама и да делите са својом војском ратне тешкоће и да са њом заједно спасем руску земљу од непријатељских напада. Путевни провиђења нису познати, али ме моја дужност и моја жеља учвршћују у мојој одлуци основаној на државним разлозима као и због инвазије непријатеља на западном фронту, која све већма расте. Ја хоћу пре свега најјачу концентрацију свију војних и цивилних власти као и јединство команде и укупну активност свију административних елемената. Признајући потребу ваше помоћи и ваших савета на јужном фронту, ја вас наименујем

за мога помоћника и врховног гувернера Кавказа и врховног команданта храбре кавказке војске. Изјављујем Вашем Васочанству моју дубоку благодарност и благодарност отаџбине на вашим ратним напорима.

— Царева наредба —

Петроград, 26. авг. Цар је 23. августа потписао ову дневну наредбу која је саопштена трупама:

Данас сам примио врховну команду над свима суземним и поморским трупама које операшу у овом рату. Дубоко верујући у милост Божију и крајњу победу нашој свету дужности: одбрану отаџбине и нећемо осрамити руске земље. Ова дневна наредба издата је у главном стану и потписао ју је Цар Николај!

— Промене у штабу —

Петроград, 26. авг. Службено се јавља да је генерал пешад. Јанушковић, шеф генералштаба генералисима Великом Кнезу Николају, наименован за помоћника врховног команданта кавкаске војске. Врховни командант трупа северозападног фронта, генерал пешадије Алексијев, наименован је за шефа генералштаба Великог Кнеза Николаја.

— Наредба В. Кнеза —

Петроград, 26. авг. Генералисим и Велики Кнез Николај упутио је суземној и поморској војсци ову дневну заповест: Данас се наш узвишени врховни командант, Његово Величанство Цар лично ставио на чело војске. Ја се клањам вашем јунашству и изјављујем вам моје срећно гопло и искрено признање. Тврдо верује да ћете сада, када вас Цар коме сте ви

положили заклетву, предводити, учинити нове подвиге. Верујем да ће Бог данас дати своје изабранику своју свемоћну помоћ и донети победу.

— На Кавказу —

Петроград, 26. авг. Цар је упутио рескрипт генералу грофу Воронцову Дашков царском заступнику на Кавказу, у коме му признаје напоре које је развио на Кавказу у циљу организовања земље и учвршћењу кавкаских трупа у њиховим старим традицијама, па је изјавио, да га по његовој жељи из здравствених разлога смењује са положаја и ставља у своју личну службу.

Радев и Тошев

Пријатељи Генадијева смењени.

Софија, 27. авг. Бугарски посланик у Букурешту г. Радев и бугарски посланик у Бечу г. Тошев смењени су са положаја посланика, као пријатељи Генадијева.

Беже

— У паничном страху од Савезника Турци напуштају Цариград —

Букурешт, 27. авг. Према последњим вестима из Цариграда тамо је појава савезничких подводних лађа унела највећу панику, и влада је предузела све нужне кораке да не буде изнела, пробијањем Савезника кроз Дарданеле. Државна архива и сви предмети од историске вредности који су се налазили у Цариграду пренесени су у Малу Азију. Велики број најугледнијих људи напустили су престоницу и повукли су се дубље у унутрашњости. Решење порте да се престоница пресели у Малу Азију изазвало је неспокојство у грађанство.

Јеврејско питање

Петроград, 26. авг. Декретом министра унутрашњих дела, који је изашао у службеним новинама допуштено је Јеврејима до законодавног решења, које ће уредити њихов положај, да станују у свима варошима царевине, сем у престоници и местима, где се налази царски двор и министарства, и у места где се развијају војне операције.

?

Убијен народ посланик Софија, 26. авг.

Префект Ксангија телеграфисхе да су неозната лица убила из револвера Мехмед-пашу посланика Софије. Мехмед је подлегао ранама, а његов слуга је опасно рањен. Предузете су мере за хапшење убица.

Куга

На острву Данте појавила се куга.

Солун, 27. авг.

На грчком острву Данте константовано је неколико случајева побољења од куге. Острво је одмах изоловано од сваког саобраћаја, и предузете су све санитарске мере, да се ова опака болест угуши.

Мало статистике

Колико је Немачка мобилисала

„Делја Мел“ доноси из пера мајора Дилона ову занимљиву статистику немачке мобилизације.

По Далону Немачка је до сада мобилисала 10 милиона људи и то на фронтима се налази 4 милиона, у позадини се обучава 750.000, губитци до сада износе 2 милиона, железничка армија броји 500 хиљада душа, код Крупа и другим фабрикама запосле

но 750.000 душа, по рудницима и са службом у позалини 2 милиона душа. Свега 10 милиона душа подчињено је војним властима

На Кавказу

— Бивнајна пушкарња —

Петроград, 24. авг. Службена коминике кавкаске војске од 22. августа гласи:

22. августа у приморском крају топовска ватра. У правцу Орти, у крају Лева, Турци су отворили ватру без резултата на наше позиције. У крајевима Алхир и Кулига било је пушкарње између наших и непријатељских питроља. У крају Вана јављају успешним извиђањима наших извиђача. На осталом фронту нема измене.

Талијански фронт

— Успех талијанских трупа —

Рим, 24. авг.

(Званично)

Наше патроле су имале сукобе са непријатељским одредима у долини Адије код Марка и у долини Сан Палегрино (Авизно), западно од Костабела, где смо разорили неколико непријатељских ровова. У басену Боаца наши су напали и нагнали у бегство један непријатељев одред из падиница брда Ромбола. У долини Коритнице (на горњем току Соце) остала је била у непријатељевом поседу једна шума из које су га наши одреди истерали. Један аероплан је бацно бомбе на венецијанске лавуне, али није причинио никакву штету; наша артиљерија га је погодила и пао је у море. Апарат је потонуо, а оба официра који су њиме управљали спасли су наши детројери.

ПОДЛИСТАК

Pierre Loti:

Madame Hrysantème

Своје слободне часове ови стари трошили на негововање неког биља, које држе у земљаним саксијама, а које, нарочито пред вече, шире особити мирис.

Господин Шелер, који увек ћута и накуда не излази из куће, жут је као да је у димњаку сушен, па у плавој памучној хаљини изгледа као права мумија. Често га виђам како пише — без сумње своје мезозре, држаљом, коју држи врховима прстију и црта којекакве знаке на дугачки и шлајфнама од сиве хартије.

Господиња Шелви, увек упосленој, покрупној и лакој на новца, сасвим су

ФЕЛТОН

Б. Р. Г.:

МУСЛИМАНСКА ЛУБОМОРА

Виде једну прилаку, обучену по европском која се хитно пењала уза зид да прескочи. Фатима врисну и побеже у собу, Осман потрча за њом али му у том тренутку паде поглед на пушку која је висила на зиду у предсобљу, и он је не знајући шта чини брзо дохвати и појури напоље. У том тренутку онај преко зида прескочивши тресну ногама о земљу. Он скочи капицику, излете кроз њега и појури за приливом која је бежала.

Глава му је салво бучала, и само му се једне мисли врзле по глави: „Освета“ и „Фатима ме вара...“ Докле је журио није ни

сам знао. Прилаке беше нестало. Он застаде, обрса крупан зној са чела, и опет потрча. — Али сада својој кући.

Први зраци јутарњега сунца падаху преко сјајне глатке површине Вардара, и купаху се у њему, и бистри вали преливаху се у безброј нијанси. Ваздух је греперно, а лака магла обавијала је целу варош, која се је будила из сна. Ветрић је доносио мирис јоргована и јасмина, а са кровова чуло се је гугутање гугутка.

Са високих минарета цамија одјекивала је малозвучна молитва мујеззана, који позиваше верне на јутарњу молитву. — — — У једном дворишту једне турске куће крај Вардара одјекну пудањ. Про-

лазници који тог тренутка пролажаху, ушоше у авлају, кроз отворен капицик да виде шта је. Али брао у стукнуше, јер у том тренутку један човек пројури поред њих и изгуби се...

У траву, испод једног расцветаног јоргована лежала је женска прилика у локви, још вруће крви, која се пушила. Велика рана на грудима зјапала је и из ње је цурила црвена као булка крв. Зраци сунца који се пробијаху између грана јасмина и јоргована падаху преко бледа, и крвљу упрскана лица, младе буле...

Једна була у фереци која дође узвикну:

— Па то је Фатима!

Суице се бацајући зраке смешкало, а Вардар је шумио. На лицу младе буле поживало је смртно бледило.

Близу дрвеног моста на Вардару, стајаше једна при-

лика, црвена лица, исколачених очију из којих варнице севаху, косе разбарушене, у лепом зеленом турском оделу. Он стојаше неколико тренутака, осврну се око себе, затим се му њевитом брзином баца у воду, раширивши руке, као да иде у загрљај своје буле. Вода плусну, затим се опет заклопи више његове главе правећи колутове, који су бивали све ужи и ужи.

А ветар је харлијао и њихајући јасмин и јоргован носио је својим несташним крајима њихове мјарисе. Магла се беше сасвим дигла, и сунчана зраци падаху на земљу. Све је било мирно, свуда је владала тишина. Само је Вардар шумио и својим шумом причао историју једне несрећне љубави.

Михаелес и Радославов

Једна алачарна посета.

Софија, 27. авг.
Немачки посланик на бугарском двору г. Михаелес посетио је јуче по подне председника бугарске владе Др. Радославова и код њега се задржао пуна два часа, у врло важној конференцији.

После ове посете г. Михаелес посетно је турског посланика на бугарском двору г. Ф. тхи беја.

О савезницима

Мајава Војног Министра у Канади.

Париз, 27. авг.

Из Вашингтона јављају, да је канадски министар војни изјавио пред неколико америчких новинара, да је он просто изненађен одличним моралом код савезничких трупа после једно-годишње војне, која је трепутно имала и неуспеха. Он је уверен да ће из велике војне Немачка изаћи поражена и мир ће се диктовати у Берлину, и то таква мир какав буду хтели Савезници

Бечка влада је преко америчког посланства послала Управи Града Београда потребну суму новца, да ова планта сопственицима станова кирију за чи новине њезиног посланства и конзулата.

Дневне вести

Министарска седница

Јуче је у Нашу одржана министарска седница под председништвом г. Николе Пашића.

Дипломатске вести

Јуче су посетили г. Јов. Довановића, пуномоћника

министра спољних послова, г.г. посланици Русије и Француске.

Један домант

Извештај који је објављен у одговору Српског Министра Председника представницима Сила Четворног Споразума и који је изишао у једном вечерњем петроградском листу, за који тај лист вели, да га је добио од српског посланства у Петрограду, није тачан. Најбољи доказ да то јесте у томе што српско посланство у Петрограду није добило савршене тога одговора

Општинска седница

Јуче пре подне и после подне одржане су седнице кметова и одборника општине београдске.

Санитетски материјал

Из Енглеске ће за која дан стићи знатна количина санитетског материјала.

Општинска седница

Трифун Радосављевић и остали чланови за пријем општинских чланова Румуније стављени су решењем комач данга Моравске Дивизијске Области под војни суд.

Наред у Прахову

Парламентарни анкетни одбор наишао је у Прахову на огроман веред и нехат у тамошњим смештштима за животне намирнице. О доласку и одласку робе нису вођене никакви књиге већ је све рађено онако „на веру.“

Отпутовали

Г. Веласлав Вуловић и г. Дража Павловић, чланови парламентарног анкетног одбора отпутовали су за руско пристаниште Рену, ради првјема шећера.

Новчана храна поштарима

Г. Министар Војни донео је решење, да се свама поштанским чиновницима, ко-

ји служе у Албанији да новчана храна и то указним по 4 дна. дневно, а неуказним по 3 дна. дневно.

Питање о огреву

У влади се увелоко третира питање о марама за набавку огрева. Изгледа да ће се наредити сеча шума.

Нова гимназија

Досадашња провизна четвороразредна гимназија у Прокупљу претворена је у државну гимназију, пошто општина нема више могућности да издржава приватну гимназију.

Конференција шљиварских трговаца

Јуче су у сали нишке општине одржали конференцију шљиварских трговаца. Конференција је сазвала Трговачка Комора, и њој су присуствовали осим чланова Коморе и многи вађени шљиварски трговци.

Приспело шећер

Јуче је приспело Главном одбору за набавку намирница неколико вагона шећера. Једна партија тога шећера упућена је одмах у подрињски округ, а остатак ће се од данас продавати у

Нашу преко Месног Одбора.

Извоз кудеља

На предлог министра на родне привреде Министарски Савет је забранио извоз из земље кудеље и прерађевине од ње.

Кроз Крагујевац

Парк — Осветљење — Скупоћа

Крагујевац, 23 авг.

Већ је време, да читаоци „Страже“ буду обавештени и о нашим новтетима, да знају дакле, шта се у Крагујевцу дешава, с тога, ево нас понова пред ваше читаоце.

Наш доњи парк, пошључен је, те нема више бојазни, да ће многобројни пролазници после сваке кише, однети собом и по литар кашнице кући — у ципелама. Само још општана кад би се постарала да се све клупе однете из парка врате на своја места, била би врло корасна, и за ону војску, која даноноћно ту чека на комисијски преглед, и за кретање.

По вароши немамо ни најнужнијег осветљења. Чудо је то. Кад карбита и бензина има доста за биоскопе, и фабрика, зашто се те потребе не би наставиле и за осветљење наше вароши?

Због силне скупоће у нашој вароши, нарочито главних намирница, чуло се је пре неки дан, да ће се образовати нарочита комисија, која ће таксирати све те потребе, па и дрва.

Како би то красно било! А не, да плаћамо по 30 до 40 динара најобичнија кола дрва, која су већином исечена у општинској или државној шуми. Па обућа, шта мислите? Пар обућа достигао је цену од 45 до 50 динара од најобичније коже. И обућарима бих ја прописао таксу: Неће ли

по њој да се управљају — у ров или у коморцаје.

Овако се више живети не може.

Да пређемо и на наше друштвене привљек.

Наш Крагујевац добио је и други биоскоп, у хотел „Такову“. И он даје своје представе у корист „Српског Црвеног Крста“, — да ли баш цео приход или не, то не знамо. И он се посећује врло добро, као и онај у „Пивници“.

Локали су и данас затвори од 9—11 пре, и од 3—6 сах. по подне, чудимо се, зашто та наредба још траје, кад заразе више нема, и дани су доста окрвнели, а скоро су и равнодневнице. Да заразе нема, доказ је и тај, што већ у једном биоскопу има свој стални сто, и један санитетски официр, најагилнији члан одбора за сузбијање заразе, који иначе никако не посећује јавне локале, и нерадо троши новац.

Ту наредбу, треба дакле већ једном повући.

Из дечијег света

То је забрањено

Учитељ (ученици коју је прозвао да говори из ботанике): Дакле, Јовановићева, реци ти мени шта знаш о фамилији орхидеја.

Ученица: Пардон, господине, мени је мама најстрожије забранила да оговарам другог.

Само штада

Отац: Ништа ти не помаже умилљавање, Ђокице, ја сам ти већ неколико пута казао да за рођен дан нећеш добити тобож зато што ја не могу да поднесем ларму.

Ђокица: Али, татице, ја ћу богама само тада да добујем кад ти сплаваш.

О пољупцу

— P. de G. —

Пољубац је кључ за одају свију љубавних страсти.

Пољубац је дволичан: он одведе човека пред вратнице раја и кавамата.

обријане обрзе, а зуби прено лагирани, како доликује угледној дами. Готово сваки час долази до врата нашега стана, да нас — разуме се четвороношке — ушита да ли нам је потребна и да ли нам што треба. Ојука нас изненађује по десет пута на дан, долази увек у негодно доба, кад спавамо или се облачимо. Она је персонификација умиљате и безбрижне младости. Образи су јој овални а тело округло. Упола дете а упола девојка. Тако нам је одана и верна, да нас сваки час и без икаквог разлога грла и љуби силом својим меким, руменим и сочним усницама.

XV

Наша соба стоја отворена преко целе ноћи, па зато није никакво чудо, да је пуна најразличитијих збуа,

које из врта улазе у собу намамљени светлошћу, која светли пред позлаћеним Будом. Читав ноћни свет долеће к нама на састанак.

Па кад се укоче који од ових незванх гостију — какав скакавац на пример! — и безобразно трчкара преко нашег покривача, онда је интересантно видети пренеражено лице моје Хризантеме, како ми показује прстом на безобразника, не говорећи ништа друго, до кратко: „ху!“ — Главу само окрене и рзвуче уста. Имамо нарочиту лепезу, која нам се налази на дохват руке, да њоме терамо скакавце напоље.

XVI

Осећам и увиђам и сам, да ће се читаоцу ова моја причања морати учинати нешто развученим.

Нема заплета и трагичних

конфликта. Но, кад бих само умео пренети на хартију прекрасни мирис цвећа, која ме окружује, благу топлину сунца, која ме прожима, и хладовину сеновитих дрвета! У место љубавних авантура радо бих описао мирну тишину овог скривеног градског предграђа; — звуке Хризантеминог гитра, која ми се — кад нема ништа боље — почињу већ и допадати у тишини лепих летњих вечери....

Пуни јулски месец донео нам је цео низ мјриних јасних и звезданих ноћи.

Како је био даван и величанствен поглед на успавани град са наше веранде!

„Боже мој, па моја Хризантема није непријатна. Па ако се не роди у њој према мени ни у мени према њој никаква физичка антипатија и мржња — навика

ће међу нама још учврстити тврду везу...“

XVII

Без престанка пролама ваздух крештање цикада, са свих страна и свуда допире до нас, макар како био топао дан и ноћ хладна. Док смо још улазили у луку поздрављао нас је с обе обале и с брда с једне и с друге стране. Неуморношћу својом двоструко те мучи, па је у неку руку манифестација и основни тон, према коме је удешен сав живот овога царства. Можеш га схватити као глас лета, или као несвесни и једнолики израз славе, који се кад кад причинијева као моћна сила сласти живота.

За мене је ово кретање карактеристика јапанске земље, а онда долази кретање соколова, које нас је та-

које поздравило већ на доласку. Високо изнад понора и страшних гудура круже птице довикујући овда онда свој троструки: „хај, хај, хај!“ као да желе изразити најдубљи бол...

А далеко у брдима одјекује овај крик...

XVIII

Из Хризантема и Ојука, тако су се спријатељили, да се почињем томе већ и ја радоваати. Рекао бих готово, да ми је од свега овопријатељство најмилије. А поред тога они се међу собом толико разликују, да сваки дан долази до ванредно комичних сцена. Из је унео у кућу морнарску безобразност, а оне задржале своје какиперске маниере. И све то у кући од хартије...

— Наставиће се —

Последње вести

Наше бојиште

— Извештај Врховне Команде —
— На дунавском фронту —

КРАГУЈЕВАЦ, 27. авг.

У току 26. августа на дунавском фронту, око 3 часа по подне, одбијен је пушчаном ватром један непријатељски чамач, који се приближавао нашој обали према доњем врху Кисељевског Остова.

— На савском и дринском фронту —

Истог дана на савском фронту спречено је непријатељу утврђивање на левој обали Саве према дреновачкој Ади и дринском фронту на левој обали доњег тока Дрине.

Цар -- Краљу

— Писмо руског Цара Краљу Петру —

БУКУРЕШТ, 27. авг.

Листови доносе вест, да је руски Цар упутио из главног штаба Краљу Петру врло значајно писмо.

Нов корак Сила

— Акција Четворног Споразума на Балкану —

СОЛУН, 27. авг.

Из Атине јављају да се у атинским владајућим круговима надају новом кораку Сила код балканских влада.

Код краља

— Чапрашиков у Софији —

СОФИЈА, 27. авг.

После две посете учињене др. Раеослаову, г. Чапрашиков је примљен код краља у подужу аудијенцију. После аудијенције код краља Чапрашиков је присуствовао министарској седници.

У Јадранском Мору

— Акција италијанске флоте —

РИМ, 27. авг.

Јединица италијанске ескадре састављена из адмиралског брода „Краљ Алберт“ и 14 ратних бродова отпловила је у правцу Котора.

На румунској граници

— Аустро немачко концентрисање! —

БУКУРЕШТ, 27 августа

Према сигурним информацијама на аустро-румунској граници сконцентрисано је 200.000 аустро-немаца 100.000 душа се налази у позадини као резерва, а у Брашову је сконцентрисан један корпус од 40.000 душа.

Кајзерова жеља

О чему сања немачки кајзер

ПАРИЗ, 27 августа

Швајцарски листови доносе да је жеља кајзерова да своја два старија сина види као краљеве. Пољску краљевску круну већ је резервисао принцу Јоакиму а за принца Ајтла још тражи.

Само да не буде: Ум за мачем смрт за вратом.

Лела Перићева

РОМАН из београдског живота

Тај храм, та икона били сте ви, Госпођице. Сада пошто сам вам открио своје осећаје, ја одлазим, одлазим до неке срећан.

Ја знам да ће све ово бити за вас ново. Можда

нећете поверовати. Можда ће те помислити да ово чиним са нарочитом намером, да бих вас смерну девојку завео. Али ја вам се кунем живим богом, да у мојим осећајима гајим чисту и ничим не окаљану љубав, љубав о којој сам дететом слушао од мајке, а доцније наилазио у прашним романима.

Госпођице, сада, збогом! Рекао сам вам све. Отворио сам вам своје срце и душу, свој сам живот бацно под ваше ноге, расплажите са њима како знате и како хоћете. Још само две три речи, па ћу отићи. Од вас зависи све. Зависи да ли ћу дочекаги тај часак да будем срећан као и други смртни. До вас стоји да ме учините срећним за цео век. Ево ја вам дам и своју руку, пружите и ви вашу и буди о срећни!

— Ах, господине не говорите такс! — грекиде га девојка узбуђено покушавајући да извуче своју руку из његове. Али ово је било немогуће, јер ју је он чврсто држао. Ах, господине, господине пустите ме, може мама наићи. Пустите ме, ја сам сирота, ја нисам за вас прилика! — и опет се девојке стаде отимати. Стеван је у души ликовоао. Речи његове имале су утицаја. Девојка га радо има. Њезине речи: ја сам сиромашна, њега су још више куражиле. Знао је он из искуства, да се свака сиромашна девојка тим речима брани.

— Не мари ништа госпођице што сте сироти. Ви сте душом и срцем богати. Зар мени треба блага? Не, ја га не треба. Ја хоћу срећу, срећу и ништа више, а то сте ви. Ви сте моја срећа. Ах, реците, да вам нисам мрзак па ћу бити најсрећнији. Држећи је чврсто за руку он ју је све више ближао к себи, тако да је већ осећао њен топао дих. Њезино вруће тело, које је цептало од страха будило је у њему чудне осећаје. Он је осећао како му се и најмањи живац узбудило. Био је надражен. Крв му је силазла чак у пету, а затим се пека у главу и ужасно га ударала у слепоочнице. Дрхтао је, а очи су му сипале варнице.

— Наставиће се —

ОБУЊАРСКА РАДЊА
ЈАНИЋИЈА СТЕРИЈАДИСА
— ПАЛАНКА —
ПОТРЕБУЈЕ РАДНИКЕ

Плаћа по својој тарифи, а то:
мушке 6 динара, женске 5 динара.
Посло сталан. 255, 12—15

ПЕКМЕЗ И СУВЕ ШЉИВЕ

ВРЛО ДОБРОГ КВАЛИТЕТА

продајем на више и на мање са сасвим јефтиним ценом.

Примау у комисион коже и све друге ово земаљске производе. Набављам на нишкој пијаци и експедијем колонијалне и друге робе најјефтиније.

Калман Б. Лебл
комисионер
Ниш, преко пута општине
252,8—15

Имам на продају 600 буради

пекмезарских добрих; коме је потребно нека се обрати потписатоме:

Љубомир Ристић

хотелијер „Касина“ у Крушевцу.

27111—20

ЛОМНИЧКА КИСЕЛА ВОДА

Закупац сам Ломничке Киселе Воде. На стоваришту у имам воде у флашама од $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ и 1 литар. Ко потребује нека се изволи обратити потписаном закупцу.

Ко жели, може послати кога са флашама на извор или потписаном, где ће добити потребно одобрење за воду.

За ближа обавештења може се свако обратити закупцу

Љуб. Ристићу

гостионицару хотел „Касина“ у Крушевцу.

193—39—

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ БЕОГРАДА

Мирка Ерленвајна

Обреновића улица преко од „Руског Цара“ у НИШУ

Прима поруџбине печата и штампарија. Гравира влатне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустровани ценовник.

289 1—18

РАЉСКОЈ ФАБРИЦИ ЦЕМЕНТА А. Д. У РАЉИ
ПОТРЕБНО ЈЕ ОДМАХ

8 буради машинског зејтина

Ко има ту количину на расположењу, нека изволи послати цене по 100 кгр. и мустру Управи Фабрике Цемента у Раљу

280

3—3

Извештавајући с неизмерним болом у души све наше сроднике, пријатеље и познанике о смрти нашег милог и никад незаборављеног

Војислава М. Росића

новинара и публицисте

изјављујемо топли благодарност свима онима који су нам било писмено или усмено изјавили своје саучешће тешећи нас у нашој превеликој жалости за нашим пок. Војом.

Ниш, 20 августа 1915 год.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мати Катарина; брат Владимир.

284

1—3

Извештавам своје рођаке, пријатеље и другове да ћу на дан 30 августа тек год. давати годишњи парастос у Рељанској цркви своје брату

Илији Сп. Матијевићу

петад. капетану II класе

који је као командир чете XVII пеш. пука, јуначки погинуо 31 августа пр. год. на Ади Курјачици.

Стеван Сп. Матијевић

писар среза прешевског

283,1 3